

Etik İlkelerimiz

Sürüm 1.0 · Yürürlük tarihi: 15 Ekim 2026

Tez Analiz Merkezi, 2011'den bu yana yüksek lisans, doktora ve tıpta uzmanlık öğrencileri ile akademisyenlere istatistiksel analiz danışmanlığı, metodolojik mentörlük ve eğitim hizmeti sunmaktadır. Bu belge, çalışma biçimimizi yönlendiren etik ilkeleri ve her bir ilkenin dayandığı ulusal ve uluslararası çerçeveleri açıklar. Köşeli parantez içindeki numaralar, sayfanın sonundaki kaynaklara karşılık gelir.

Dayandığımız çerçeveler

İstatistik danışmanlığının etik kuralları; istatistik meslek kuruluşlarının etik ilkeleri [1, 2], araştırma dürüstlüğüne ilişkin uluslararası davranış kodları [3, 4], tıp ve sağlık bilimlerinde yazarlık ile raporlama standartları [5, 6, 7] ve Türkiye'deki bilimsel araştırma ve yayın etiği mevzuatı [8, 9, 10] tarafından belirlenir. Aşağıdaki ilkeler bu çerçevelerin ortak noktalarından derlenmiştir.

1. Araştırma sizin, emek sizin

İstatistiksel analiz, yöntem danışmanlığı ve eğitim sunarız; tez, makale, kitap veya proje metni yazmayız. Analizleri size ayrıntılı biçimde anlatır, bulgularınızı kendi cümlelerinizle yazabilmeniz ve jüri ya da hakem karşısında savunabilmeniz için gereken bilgiyi aktarırız. Hizmetlerimiz, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun Ek 47. maddesi ve yükseköğretim kurumlarının bilimsel araştırma ve yayın etiği düzenlemeleri çerçevesinde analiz danışmanlığı ve eğitimle sınırlıdır.

Dayanak: [3], [8], [10]

2. Sonuç değil, doğru yöntem

Analizleri belirli bir sonuca ulaşmak için değil, araştırma sorularınıza, veri yapınıza ve hipotezlerinize uygun yönetime göre yaparız. İstatistiksel olarak anlamlı çıkmayan bulgular da en az anlamlı bulgular kadar değerlidir ve raporlanır. Bir sonucu "anlamlı" hale getirmek için analizlerin tekrar tekrar değiştirilmesi gibi uygulamalara yer vermeyiz.

Dayanak: [1], [2]

3. Veriniz olduğu gibi kalır

Veri uydurmayız, değiştirmeyiz ve gerekçesiz gözlem çıkarmayız. Kayıp veya uç değer düzenlemesi gibi her işlemi yöntemsel bir gerekçeye dayandırır, kayıt altına alır ve size bildiririz. Uydurma ve çarpıtma, uluslararası ve ulusal tüm çerçevelerde en ağır etik ihlaller arasında sayılır.

Dayanak: [3], [8], [9]

4. Şeffaf ve tekrarlanabilir analiz

Analizlerde kullanılan sözdizimi (syntax) ve çıktı dosyalarını size teslim ederiz. Böylece danışmanınız, jüriniz veya hakemleriniz analizleri aynı veriyle yeniden çalıştırabilir ve sonuçları doğrulayabilir.

Dayanak: [1], [2], [3]

5. Sınırlılıkları açıkça söyleriz

Örneklem büyüklüğü, istatistiksel güç, varsayım ihlalleri veya veri kalitesi gibi konularda bir sınırlılık varsa bunu ve sonuçların yorumuna olası etkisini açıkça bildiririz; uygun alternatif yöntemleri gerekçeleriyle sunarız.

Dayanak: [1], [2]

6. Uluslararası raporlama standartları

Tabloları ve istatistik raporlamasını APA 7 ile tıp ve sağlık bilimlerinde yaygın kullanılan ICMJE önerilerine, çalışma desenine göre CONSORT (randomize çalışmalar) ve STROBE (gözlemsel çalışmalar) kılavuzlarına ve SAMPL istatistik raporlama ilkelerine uygun olarak hazırlarız.

Dayanak: [5], [6], [7]

7. Katkının belirtilmesi sizin kararınızdır

Yazarlık talep etmeyiz. Uluslararası yazarlık önerilerine göre, yazarlık kriterlerini karşılamayan istatistik desteği yayınların teşekkür bölümünde belirtilebilir. Katkımızı yayınıınızda belirtip belirtmemek, hedef derginin politikası doğrultusunda tamamen sizin kararınızdır; isterseniz nasıl ifade edilebileceği konusunda yol gösteririz.

Dayanak: [4], [5]

8. Gizlilik ve veri koruma

Araştırma verileriniz yalnızca analiz amacıyla kullanılır, üçüncü kişilerle paylaşılmaz ve belirlenen süre sonunda silinir. Ayrıntılar için [Veri Gizliliği ve Araştırma Verilerinin Korunması Politikası](#)'nı inceleyebilirsiniz.

Dayanak: [1], [2], [11]

9. İzinler araştırmacıya aittir

Etik kurul onayı, kurum ve veri toplama izinleri, bilgilendirilmiş onam ve ölçek kullanım izinleri araştırmacının sorumluluğundadır. Bu izinlerin hangi durumlarda gerektiği konusunda yol gösteririz.

Dayanak: [3], [4]

10. Uygun olmayan talepleri nazikçe geri çeviririz

Metin yazımı, veri değiştirme veya sonuçların belirli bir yöne çekilmesi gibi bu ilkelerle bağdaşmayan talepleri kabul etmeyiz. Böyle bir durumda, araştırmanızı etik sınırlar içinde nasıl ilerletebileceğimize ilişkin alternatifleri sizinle paylaşırız.

Dayanak: [1], [3], [8], [10]

Kaynaklar

1. American Statistical Association (ASA). *Ethical Guidelines for Statistical Practice*, 2022. amstat.org.
2. International Statistical Institute (ISI). *Declaration on Professional Ethics*, 2023. isi-web.org.
3. ALLEA. *The European Code of Conduct for Research Integrity*, gözden geçirilmiş baskı, 2023. allea.org.
4. World Conferences on Research Integrity. *Singapore Statement on Research Integrity*, 2010. ori.hhs.gov
5. International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE). *Defining the Role of Authors and Contributors*. icmje.org
6. EQUATOR Network. *Reporting guidelines* (CONSORT, STROBE vd.). equator-network.org.
7. Lang T, Altman D. *Statistical Analyses and Methods in the Published Literature: the SAMPL Guidelines*. equator-network.org
8. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, Ek Madde 47 (7592 sayılı Kanun ile eklenmiştir; Resmî Gazete, 9 Ağustos 2026). resmigazete.gov.tr
9. 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu. kvkk.gov.tr